
OBSAH

Seznam zkratek.....	11
Seznam autorů.....	13
Úvod.....	15

I. Východiska pro uplatnění kontrolních mechanismů..... 17

1 Fyzické a právní limity kontroly 19

1.1 Limity společné pro všechny typy kontrol..... 19

1.1.1 Kontrolní kapacity..... 19

1.1.2 Princip legality 20

1.2 Limity specifické pro právo životního prostředí 21

1.2.1 Shannonův teorém..... 21

1.2.2 Pravděpodobnost zjištění protiprávní situace..... 22

1.2.3 Nelineární vztah mezi emisemi a imisemi..... 23

1.2.4 Nemožnost kontroly účinnosti čištění 24

1.3 Limity způsobené ochranou vlastnictví a náročností získávání důkazů..... 25

1.3.1 Vlastnictví kontrolovaného 26

1.3.2 Vlastnictví třetích osob..... 29

1.3.2.1 Zásady při kontrole 29

1.3.2.2 Zásady při provádění nápravných opatření 30

1.3.3 Alternativní přístupy..... 31

1.4 Závěr..... 34

2 Požadavky unijního práva na provádění kontrol v oblasti ochrany životního prostředí..... 36

2.1 Širší mezinárodněprávní souvislosti..... 37

2.2 Kontroly prováděné přímo unijními orgány..... 38

2.2.1 Kontroly prováděné bez nutného souhlasu členského státu..... 38

2.2.2 Kontroly podmíněné souhlasem členského státu..... 41

2.3 Kontroly prováděné orgány členských států 43

2.4 Požadavky v dílčích směrnících na provádění vnitrostátních kontrol..... 47

2.5 Závěr..... 52

3	Kontrolní mechanismus Aarhuské úmluvy	53
3.1	Kontrolní mechanismy v mezinárodním právu.....	53
3.1.1	Systém zpravodajství.....	55
3.1.2	Mezistátní stížnosti.....	55
3.1.3	Individuální stížnosti.....	56
3.2	Účinnost kontrolních mechanismů v mezinárodním právu.....	56
3.3	Popis a hodnocení kritérií účinnosti Výboru pro dodržování Aarhuské úmluvy.....	57
3.3.1	Existence kontrolního mechanismu.....	57
3.3.2	Metody kontrolního mechanismu.....	57
3.3.3	Složení kontrolního orgánu.....	58
3.3.4	Zahájení kontrolního řízení.....	59
3.3.5	Průběh řízení.....	60
3.3.6	Kompetence kontrolního orgánu.....	62
3.3.7	Následná realizace výstupu kontrolního mechanismu ve vnitrostátním prostředí.....	62
3.4	Závěry.....	64
 II. Uplatnění kontrolních mechanismů v aplikační praxi		65
1	Vrchní státní dozor v oblasti životního prostředí	67
1.1	Základní charakteristika.....	67
1.2	Metoda legislativního vyjádření.....	71
1.2.1	Vrchní státní dozor MŽP ve věcech spadajících do působnosti MŽP.....	71
1.2.1.1	<i>S výslovným zakotvením kompetence se specifikací jeho rozsahu</i>	71
1.2.1.2	<i>S výslovným zakotvením kompetence bez další specifikace jeho obsahu</i>	73
1.2.1.3	<i>Hybridní – částečné/ neúplné vymezení kompetence</i>	74
1.2.1.4	<i>Absence výslovného ustanovení</i>	74
1.2.2	Vrchní státní dozor MŽP ve věcech spadajících do působnosti jiného ústředního orgánu.....	75
1.3	Závěr.....	75
2	Stráže jako subjekty kontroly při prosazování ochrany životního prostředí	77
2.1	Stráže v podmínkách Slovenska.....	77
2.2	Stráže v podmínkách České republiky.....	83
2.3	Závěr.....	84

3 Úloha polské inspekce ochrany životního prostředí při prosazování právní odpovědnosti	87
3.1 Zřízení, organizace a působnost.....	87
3.2 Pojem a druhy právní odpovědnosti v ochraně životního prostředí.....	89
3.3 Inspekce ochrany životního prostředí a prosazování správní odpovědnosti.....	92
3.4 Inspekce ochrany životního prostředí a soudní trestání.....	93
3.4.1 Inspekce ochrany životního prostředí a odpovědnost za trestné činy.....	93
3.4.2 Inspekce ochrany životního prostředí a odpovědnost za přestupky.....	94
3.5 Inspekce ochrany životního prostředí a odpovědnost za správní delikty.....	96
3.5.1 Povinnost uložení pokuty.....	96
3.5.2 Modely ukládání pokut.....	97
3.5.3 Pokuty v judikatuře.....	99
3.5.4 Pokuty podle názorů právní vědy.....	102
3.5.5 Přeměna trestní odpovědnosti v odpovědnost správněprávní.....	103
3.6 Závěr.....	105
4 Dozor nad činností obce v oblasti ochrany životního prostředí	106
4.1 Dozor dle hlavy VI. obecního zřízení.....	107
4.2 Dozor nad samostatnou působností obce.....	109
4.2.1 Dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obce.....	110
4.2.1.1 Úsek ochrany životního prostředí - judikatura.....	115
4.2.2 Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obcí.....	120
4.3 Dozor nad přenesenou působností obce.....	124
4.3.1 Dozor nad vydáváním a obsahem nařízení.....	124
4.3.1.1 Úsek ochrany životního prostředí - judikatura.....	126
4.3.2 Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření.....	128
4.4 Společná úprava dozoru.....	130
4.5 Závěrem.....	131

5 Nepřímá kontrola při poskytování odborné a metodické pomoci obcím	133
5.1 Formy poskytování odborné a metodické pomoci.....	133
5.2 Zkušenosti s realizací metodických dohledů.....	137
5.3 Vedlejší výhody spojené s realizací metodických dohledů.....	139
5.4 Závěr.....	140
6 Stavební dozor jako prostředek ochrany životního prostředí	142
6.1 Stavební dozor vykonávaný odbornou osobou soukromého práva.....	143
6.2 Stavební dozor vykonávaný stavebními úřady.....	146
6.2.1 Kontrolní prohlídka stavby.....	149
6.2.2 Nařízení nezbytných úprav.....	151
6.2.3 Nařízení neodkladného odstranění stavby a zabezpečovacích prací.....	152
6.3 Závěr.....	155
7 Kontrola hluku z veřejné produkce hudby ve venkovním prostoru	156
7.1 Hluk nebo zvuk?.....	156
7.2 Problematické hygienické limity.....	158
7.3 Ochrana veřejného pořádku při veřejné produkci hudby ve venkovním prostoru.....	160
7.4 Kontrolní mechanismy?.....	163
7.5 Závěr.....	165
8 Kontrola při nakládání s autovraky	167
8.1 Kdy se vozidlo stává odpadem – autovrak.....	168
8.2 Jednotlivé úrovně ochrany a uplatňované kontrolní mechanismy.....	170
8.2.1 Právní režim ukončení provozu motorového vozidla a jeho registrace.....	170
8.2.2 Sběr a zpracování autovraků.....	175
8.2.3 Výrobci a distributoři.....	179
8.3 Problémy a budoucí směřování.....	181
8.4 Závěr.....	182

9 Ekologický dohled nad těžbou	183
9.1 Vrchní dozor nad dodržováním horních předpisů.....	185
9.2 Obsah ekologického dohledu nad těžbou	187
9.3 Závěr.....	193
10 Žaloba ve veřejném zájmu při ochraně životního prostředí	195
10.1 Žaloba ve veřejném zájmu	195
10.2 Causa FVE v obci Moldava.....	199
10.3 Podmínky žalobní legitimace veřejného ochránce práv k podání žaloby	201
10.4 Závěr.....	204
11 Žaloba podle § 66 odst. 4 s.ř.s. pro prosazování ochrany životního prostředí	205
11.1 Proč uvažovat nad žalobou ve veřejném zájmu.....	207
11.2 Povaha žaloby podle § 23 odst. 10, resp. § 9d odst. 1 zákona EIA	213
11.3 Slovenský přístup jako možná inspirace	218
11.4 Závěr.....	220
III. Závěry	223
Summary	235
Literatura a další použité zdroje	237